

midttrafik

Åben tillægsdagsorden

til mødet i

Bestyrelsen for Midttrafik

17. august 2012 kl. 09.00

Søren Nymarks Vej 3,

8270 Højbjerg

Indholdsfortegnelse

Pkt.	Tekst	Side
1	Orientering om forøget indsats for letbanen og tyndt befolkede områder	1

1-11-70-3-08

1. Orientering om forøget indsats for letbanen og tyndt befolkede områder

Resumé

Administrationen orienterer om, at der vil blive tilført ekstra ressourcer til arbejdet med at letbanens udbygningsetaper og fremme af letbanens sammenhæng med øvrig kollektiv trafik samt arbejdet med at fremme kollektiv trafik i tyndt befolkede områder. Ressourcerne vil blive fundet gennem omprioritering inden for eksisterende budget.

Sagsfremstilling

Direktionen ønsker at sikre fortsat fremdrift i forbedringen af kollektiv trafik i tyndt befolkede områder samt have fokus på letbanens udbygningsetaper og sikre god integration mellem letbane og øvrig kollektiv trafik. Der tilføres derfor flere ressourcer til disse opgaver, som tilgodeser alle Midttrafiks bestillere.

Status for letbanen

Letbanesekretariatet i Midttrafik blev i 2007 etableret med henblik på at fremme udbygningen af letbane i Aarhusområdet og forberedelse af etablering af etape 1 ved bl.a. gennemførelse af en VVM-undersøgelse. Letbanesekretariatet finansieres af Aarhus Kommune, regionen og de øvrige kommuner, der har tilsluttet sig samarbejdet.

Letbanesekretariatet er efter vedtagelse af lov om Aarhus letbane i maj 2012 i færd med at overdrage etableringen af etape 1 til det selskab, Aarhus Letbane I/S, som oprettes i henhold til loven. Selskabet forventes endelig etableret i august 2012. Procedure for ansættelse af en direktør for Aarhus Letbane I/S er igangsat. Der er med henblik på overgang til selskabet ansat to medarbejdere, der er henholdsvis ansvarlig for kommunikation og for økonomi og administration. Herudover har arbejdet med anlæg af etape 1 været bemandet med indlån af en anlægsschef og en projektmedarbejder fra Cowi.

Status for etape 1 projektet ved aflevering til Aarhus Letbane I/S er nu:

- Lov om Aarhus Letbane er vedtaget og bemanning af Aarhus Letbane I/S er påbegyndt.
- Skitseprojektering er afsluttet.
- Der er gennemført en screening af elektrificering af Odderbanen og Grenaaanbanen med det resultat, at der ikke er VVM pligt.
- Der er indgået principaftale om håndteringen af infrastrukturforvaltningen af Grenaaanbanen med Banedanmark.
- Besigtigelsesforretningen i forbindelse med ekspropriationerne er gennemført.
- EU-prækvalifikation af bydere på transportpakken er påbegyndt.

Efter færdiggørelsen af fase 1 undersøgelsen vedr. udvalgte udbygningsetaper i oktober 2011 har Letbanesekretariatet personaleressourcer i stort omfang været anvendt på at fastholde den ovennævnte fremdrift i etableringen af etape 1.

Letbanesekretariatet opretholdes parallelt med Aarhus Letbane I/S, og begge organisationer får adresse hos Midttrafik. Det er hensigten, at Letbanesekretariatet fremover skal fungere som en form for udviklingsafdeling parallelt med Aarhus Letbane I/S. Staten er ikke part i arbejdet med udbygningen, og der er derfor ikke hjemmel til, at arbejdet med udbygningsetaperne gennemføres i regi af Aarhus Letbane I/S. Det er dog de lokale parters hensigt at udnytte synergieffekterne ved at arbejdet med anlæg af etape 1 og udbygningsetaperne i et tæt samarbejde hos Midttrafik, som på sin side står for den samlede planlægning og udbud af kollektiv trafik i området. Letbanesekretariatet forventes endvidere via et selvstændigt budget at bidrage til udformning af operatørudduddet og at stå for koordineringen af dette med Aarhus Letbane I/S.

Styregruppen for Letbanesamarbejdet besluttede i forbindelse med færdiggørelse af fase 1 undersøgelsen for udbygningsetaperne at reducere bevillingen til Letbanesekretariatet. Baggrunden for denne beslutning var et ønske fra de store bidragydere om at reducere tilskuddet til det oprindelige budgetniveau, før det blev forhøjet med henblik på gennemførelse af VVM og forberedelse af etape 1. Opgaven med forberedelse af etape 1 forventedes i efteråret 2011 i princippet afsluttet med etablering af anlægsselskabet i begyndelsen af 2012.

Beslutningen var samtidig, at der skulle tages stilling til en evt. forøgelse af budgettet og dennes finansiering, når der var klarhed over, hvilke udbygningsetaper der skal indgå i en 2. etape. Beslutningerne blev tiltrådt af den politiske følgegruppe.

I forhold til udbygningsetaperne har arbejdet i første halvår 2012 primært bestået i følgende:

- Påbegyndelse af arbejde med udvikling af de eksisterende stationer/standsningsteder på letbanen.
- Udarbejdelse af principper for etablering af standsningsteder på letbanen.
- Forberedelse af byplanseminar om sammenhængende planlægning af byudvikling og letbane.
- Gennemførelse af møde med Folketingets Trafikudvalg om udbygningsplanerne.
- Indlæg om udbygningsplaner på konferencer og i nationale og internationale tidsskrifter.

Letbanesekretariatet vurderer, at 2. halvår 2012 kan blive ret afgørende for mulighederne for at fremme udbygningen af nye etaper af letbanen.

- Transportministeren har givet tilsagn om, at udbygningen af letbanen bliver behandlet i de strategiske analyser vedr. infrastrukturudbygningen i Østjylland. Fastlæggelse af formen for denne inddragelse vil skulle ske i 2. halvår 2012 i samarbejde med Transportministeriet/Trafikstyrelsen. Analyserne afsluttes i løbet af 2013.
- Forligspartierne har i det seneste trafikforlig fokus på udbygning af letbaner, og det forventes, at der afsættes midler til formålet. Hertil kommer, at der er frigjort

midler (5 mia.) fra forliget om Grøn Transportpolitik som følge af besparelser på signalprogrammet.

- Letbanesamarbejdet og dets parter må forventes at træffe beslutning om det videre arbejde med udbygningsetaperne.

I takt med at organiseringen af Aarhus Letbane I/S falder på plads, vil Letbanesekretariatets opgaver vedr. etape 1 blive reduceret, og de frigjorte personaleressourcer kan flyttes til at forstærke arbejdet med den videre udbygning af letbanen. Imidlertid er vedtagelsen af loven og etablering af anlægsselskabet gennemført senere end forventet, og der vil i resten af 2012 fortsat være et betydeligt behov for bistand fra Letbanesekretariatet til anlægsselskabet.

Der er derfor behov for at tilføje/omprioritere ressourcer til arbejdet med udbygningsetaper. Det vil ikke være muligt at imødekomme dette i 2. halvdel af 2012 ved ansættelse af en ny medarbejder. Indlån af assistance fra medarbejdere i det konsulentfirma, der har stået for fase 1 undersøgelse vil være en mulig løsning frem til 4. kvartal 2012, hvor der må forventes at være en afklaring af, hvordan det videre arbejde med udbygningsetaperne skal forløbe og finansieres.

På sigt vil der blive behov for, at Midttrafik kan rådgive bestillerne om, hvordan den kollektive trafik tilpasses i forhold til letbanen, så bustrafik og letbanen er effektiv og bedst muligt integreret for at imødekomme kundernes behov. Desuden bør Midttrafik arbejde for, at der bliver gode forhold for bilister, der ønsker at anvende letbanen, når de nærmer sig Aarhus – fx ved at få kommunerne til at oprette pendlerparkeringspladser.

Tyndt befolkede områder

Midttrafik er i øjeblikket involveret i en række projekter, der udspringer af workshoppen af kollektiv trafik i tyndt befolkede områder:

- Mulighed for flexitur på hele Djursland.
- Projekt om kollektiv trafik i landområder i Holstebro, Struer og Lemvig kommuner.
- Hjælpe kommunerne med at lave bedre stoppesteder.
- Forbedre høringerne ved køreplanændringer.
- Forbedre koordineringen mellem Bus og Tog.
- Indretning af lektiebus.

Status for disse projekter blev rapporteret til Bestyrelsen 1. juni 2012. Alle projekter gennemføres af Midttrafiks nuværende medarbejdere i samarbejde med bestillere – dog er Midttrafik inden for nuværende budget medfinansierende af en konsulent til projektet om kollektiv trafik i landområder i Holstebro, Struer og Lemvig kommuner.

Desuden er Midttrafik i dialog med flere kommuner om udvikling af fx telekørsel og andre løsninger i tyndt befolkede områder, ligesom en række af de nævnte projekter på arbejdsprogrammet for køreplanlægning og udbud, som Bestyrelsen godkendte 22. juni 2012, retter sig mod tyndt befolkede områder. Også disse projekter kan gennemføres med nuværende organisation.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Enhedslisten indgik 1. marts 2012 en aftale om at afsætte 1 mia. kr. til takstnedsættelser og forbedringer af den kollektive trafik. 12. juni 2012 indgik parterne en aftale om, hvordan midlerne udmøntes. Aftalen indebærer, at der afsættes 57 mio. kr. i en pulje i hvert af årene 2013-2017 til kollektiv trafik i yderområderne. Kommuner, region og trafikelskaber kan søge støtte fra puljen til udvikling af nye ruter m.v. Støtten kan gives til drift i op til 2 år, opstartsomkostninger og investering i infrastruktur. Ansøgerne skal selv bidrage med samme beløb, som der søges om. Der vil være ansøgningsfrist hvert år 1. februar. Ved vurderingen af ansøgninger prioriteres efter kommunernes beliggenhed, nye aktiviteter og innovative tiltag. Retningslinjerne for puljen er ikke offentliggjort endnu, men Midttrafik har tidligere haft gode erfaringer med at søge puljemidler sammen med kommunerne og regionen. Midttrafik vil derfor prioritere at udforme kvalificerede ansøgninger til den nye pulje sammen med kommunerne og regionen, så Midtjylland kan få en god del af denne pulje.

Fremadrettet prioritering

Direktionen har besluttet, at Midttrafik inden for nuværende budget prioriterer således, at der frigøres midler til at håndtere ovenstående opgaver for letbanen og kollektiv trafik i tyndt befolkede områder. Beslutningen har virkning fra og med andet halvår 2012, og der afsættes således 250.000 kr. i 2012 til dette formål og 500.000 kr. i efterfølgende år.

Der afsættes 125.000 kr. til konsulentydelse for letbanens udbygning og integrering i kollektiv trafik i 2012, og et tilsvarende beløb er tilført til konsulent, der hjælper med projektet vedr. kollektiv trafik i landområder.

Direktøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.